

Til lovforslag nr. L 175. Skriftlig fremsættelse (12. marts 2003)

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af skattestyrelsesloven og andre love (Ændring af fristreglerne på skatte- og afgiftsområdet mv.).

(Lovforslag nr. L 175).

1. Lovforslaget har til formål at forbedre retssikkerheden for de skatte- og afgiftspligtige ved indførelse af bedre og enklere regler vedrørende fristerne for skatteansættelsen og fastsættelsen af afgiftstilsvaret.

Forslaget om forbedrede fristregler skal ses i sammenhæng med den række af initiativer til styrkelse af borgernes retssikkerhed, regeringen allerede har iværksat, bl.a. indførelsen af fuld omkostningsgodtgørelse i skattesager m.v., lovforslaget om bindende lignings svar fra kommunerne og forslaget om ændret klagestruktur og styrkelse af kommunale samarbejder med henblik på styrkelse af retssikkerheden og effektivisering af forvaltningen.

2. Forældelses- og ansættelsesfrister er nødvendige for at skabe retsafklaring, af bevismæssige årsager og af hensyn til en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af administrationen. Fristreglerne udsættes imidlertid ofte for kritik, hvilket hænger sammen med, at reglerne kan afskære borgerne fra krav, som de uden fristregler havde kunnet oppebære. På grund af denne indbyggede konflikt mellem det materielle rigtige resultat på den ene side og fristreglerne på den anden side er det vigtigt, at reglerne er helt rigtigt afbalanceret.

De nugældende frister for skatteansættelsen, der blev gennemført i 1999, findes i skattestyrelseslovens §§ 34 og 35, og bygger på en ordinær frist på 3 år for såvel den skattepligtiges anmodning om genoptagelse som for myndighedernes adgang til at ændre skatteansættelsen.

Efter denne 3-års frist kan skatteansættelsen alene ændres, hvis der foreligger en af de særlige grunde, der er opregnet direkte i loven. Dette betegnes ekstraordinær skatteansættelse. En skatteansættelse kan eksempelvis ændres efter 3-års fristen, hvis en praksis, som myndighederne hidtil har fulgt, bliver underkendt ved Landsskatte retten eller domstolene, eller hvis den skattepligtige har handlet forsætligt eller groft uagtsomt.

Fristerne på afgiftsområdet er i dag reguleret af de formueretlige forældelsesregler, der som udgangspunkt sætter en 5-års frist for såvel den afgiftspligtiges adgang til at anmode om tilbagebetaling af for meget betalt afgift som for myndighedernes adgang til at foretage efteropkrævning af afgift.

Reglerne har bl.a. været kritiseret for at være uklare og for at give myndighederne en for vid adgang til at foretage ændringer af skatteansættelsen tilbage i tid. Samtidig betød den i 1999 gennemførte objektivisering af reglerne, at der ikke ud fra en konkret vurdering af omstændighederne kan gives tilladelse til genoptagelse uden for de tilfælde, der udtrykkeligt er angivet i bestemmelsen. På baggrund af denne kritik blev Fristudvalget nedsat i september 2001 efter anbefaling fra Skatteretsrådet.

Formand for Fristudvalget har været direktør Hanne Søgaard Hansen, Grant Thornton, Statsaut. Revisionsaktieselskab. Herudover har udvalget bestået af repræsentanter fra Advokatrådet, Foreningen af Statsaut. Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer, Kommunernes Landsforening, de højere læreanstalter, Told- og Skattestyrelsen og Skatteministeriets Departement.

Lovforslaget, der bygger på Fristudvalgets anbefalinger indeholdt i udvalgets betænkning om fristerne for skatteansættelse og fastsættelse af afgiftstilsvaret, genoptagelse og forældelse (betænkning nr. 1426/2003), skal sikre enkle regler,